

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación física e a súa didáctica na educación primaria

Materia	Educación física e a súa didáctica na educación primaria			
Código	P02G120V01601			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición				
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Alvariñas Villaverde, Mirian			
Profesorado	Alvariñas Villaverde, Mirian González Palomares, Alba			
Correo-e	myalva@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Esta asignatura ten como obxectivo principal proporcionar ao alumnado os coñecementos e experiencias necesarias para desenvolver o proceso de ensino-aprendizaxe a través da motricidade na Educación Primaria. Busca ofrecer aos/as estudiantes unha visión dos distintos elementos que se relacionan coa Didáctica da Educación Física; por iso abordaranse cuestións de tipo histórico-cultural, de programación, de currículo, de intervención e de avaliación. Así mesmo, preténdese formalas/los en diferentes competencias relacionadas coa capacidade de aprender de forma autónoma, tanto grupal como individualmente, deseñando, analizando e desenvolvendo propostas propias da disciplina. O manexo de fontes documentais, a integración de coñecementos doutras materias, o uso de novas tecnoloxías e a participación activa serán compoñentes importantes para a consecución dos obxectivos da materia.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
A2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
A3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
A4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
A5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudiantes
A6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudiantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudiantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagógicos e sociais ao longo da vida
A7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
A8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
A9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
A10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela entre os estudiantes
A11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural

A12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B3	Comunicación oral e escrita
B5	Coñecementos de informática
B6	Capacidade de xestión da información
B7	Resolución de problemas
B8	Toma de decisións
B9	Traballo en equipo
B10	Traballo nun contexto internacional
B11	Habilidades nas relacións inter persoais
B12	Recoñecemento da diversidade e da multiculturalidade
B13	Razoamento crítico
B14	Compromiso ético
B15	Aprendizaxe autónoma
B16	Adaptación a novas situacións
B17	Creatividade
B18	Lideranza
B19	Coñecemento doutras culturas e costumes
B20	Iniciativa e espírito emprendedor
B21	Motivación pola calidade
B22	Sensibilidade por temas ambientais

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Comprender os principios que contribúen á formación cultural, personal e social, desde a educación física	A1	B1
	A2	B2
	A3	B3
	A4	B5
	A5	B6
	A6	B7
	A7	B8
	A8	B9
	A9	B11
	A12	B12
		B13
		B14
		B15
		B16
		B17
		B18
		B19
		B20
		B21
		B22

Coñecer o currículo escolar da educación física	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A8 A9 A10 A12	B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21 B22
Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A12	B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21
Desenvolver e evaluar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudiantes	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12	B1 B2 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19 B20 B21

Comprender a necesidade e dispoñer dos recursos didácticos adecuados para dar respuestas a todos os alumnos desde unha perspectiva da diversidad	A1	B1
	A2	B2
	A3	B3
	A4	B5
	A5	B6
	A6	B7
	A7	B8
	A8	B9
	A9	B10
	A10	B11
	A11	B12
	A12	B13
		B14
		B15
		B16
		B17
		B18
		B19
		B20
		B21
		B22

Contidos

Tema

BLOQUE I. Marco histórico-terminolóxico e introdución á Didáctica da Educación Física	Tema 1. A "Educación Física" /motricidade e a súa relación coa educación integral da persoas
	Tema 2. Fundamentación teórica da Didáctica a través da actividade física e o deporte
	Tema 3. Aspectos introdutorios sobre programación de aula
BLOQUE II. A programación de aula: programa anual, unidades didácticas e sesións	Tema 4. A Unidade Didáctica en Educación Física
	Tema 5. A sesión en Educación Física
BLOQUE III. O currículo de Educación Física en Educación Primaria	Tema 6. Competencias básicas, principios e obxectivos en Educación Primaria
	Tema 7. Os contidos da Educación Física en Educación Primaria
	Tema 8. Os criterios de avaliación
BLOQUE IV. A intervención didáctica	Tema 9. A tarefa motora
	Tema 10. Métodos de práctica
	Tema 11. Métodos para a xestión da disciplina e resolución de conflitos
	Tema 12. Métodos para a organización espacial e material
	Tema 13. Métodos para a formación e distribución de grupos
	Tema 14. Métodos para a comunicación: a retroacción
	Tema 15. Estilos e/ou métodos de ensino
BLOQUE V. A avaliação en Educación Física	Tema 16. A avaliação: fundamentos e instrumentos en Educación Física

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	10	20	30
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	4	4	8
Traballos de aula	6.6	26.4	33
Prácticas de laboratorio	30	45	75
Actividades introductorias	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Sesión maxistral	Exposición por parte da profesora dos aspectos más importantes de cada tema, explicando conceptos, clasificacións, técnicas...etc.

Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	O alumnado en base ás premisas plantexadas previamente pola docente, busca solúcions, fai propostas ou resolve exercicios.
Traballos de aula	Traballos do alumnado a partir dun tema concreto relacionado cos contidos prácticos da materia. Poden ser individuales ou en grupo.
Prácticas de laboratorio	Sesións prácticas da materia que se realizan nunha instalación deportiva.
Actividades introductorias	Exposición previa de aspectos introductorios, fundamentais ou básicos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballos de aula	Atenderanse as cuestións e dúbihdas que suscite o alumnado nas clases e no horario de titorías
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Atenderanse as cuestións e dúbihdas que suscite o alumnado nas clases e no horario de titorías

Avaliación

	Descripción	Cualificación
Sesión maxistral	Exame tipo test e/ou pregunta curta	50
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Avaliarase o traballo entregado pola/o estudiante sobre os exercicios propostos. Valorarase a calidade, a coherencia, os aspectos formais, etc. Este apartado formará parte da avaliación dependendo da marcha do curso, podendo chegar a valer ata un 10% da nota final, o que faría que o exame valese un 40% si a docente decide aplicar este criterio de avaliación.	0
Traballos de aula	Avaliaranxe os traballos realizados mediante unha ficha de avaliación. Valoraranse distintos aspectos dependendo do traballo en cuestión, como a participación, a calidade do traballo, a progresión, etc.	20
Prácticas de laboratorio	Participación activa nas clases prácticas avaliada mediante unha ficha de control	30

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar a materia en primera convocatoria e de xeito continuo o alumnado ten que superar a parte práctica (50%) tal e como se describe no apartado de probas (traballos de aula e prácticas de laboratorio). Tamén someterase aun exame da parte teórica (50%) o día oficial do exame. Cómpre aprobar as dúas partes, teórica e práctica, para superar a materia.

En resolución de problemas:

Avaliarase o traballo entregado pola/o estudiante sobre os exercicios propostos. Valorarase a calidade do contido, a coherencia, aspectos formais, etc.

Este apartado formará parte da avaliación dependendo da marcha do curso, podendo chegar a valer ata un 10% da nota final, o que faría que o examen se valorase cun 40% se a docente decide aplicar este criterio de avaliación.

Quen non cumpla cos requisitos da práctica de xeito continuo, terá que presentarse en xunio ou xulio a unha avaliación consistente en:

a) examen sobre a parte teórica da materia: 5 puntos

b) examen sobre a parte práctica da materia: 5 puntos

E imprescindible aprobar tanto o apartado a) como o b) para superar a materia.

Bibliografía. Fontes de información

Programación de unidades didácticas según ambientes de aprendizaje. Blazquez, D. (1990). . Contreras, O. R. (2001). Madrid: Síntesis

Didáctica de la Educación Física. Un enfoque constructivista. Decreto 130/2007, de 28 de junio, por el que se establece el currículo de educación primaria en la Comunidad Autónoma de Galicia (D.O.G.A. nº 132, de 9 de julio)

Nuevas perspectivas curriculares en Educación Física: la salud y los juegos modificados. Galera, A. (2001). . Barcelona:

Paidós.

*Manual de didáctica de la Educación Física: una perspectiva constructivista integradora. Vol. 2. Funciones de programación*López, V.M.; Monjas, R. y Pérez, D. (2003). . Barcelona: INDE.

Nuevas propuestas lúdicas para el desarrollo curricular de Educación Física.Ortí, J. (2004). Barcelona: INDE.

*Los retos del multiculturalismo: en el origen de la diversidad*Pratt, M. y Soler, S. (2003). . Barcelona: INDE.

*Didáctica de la Educación Física para Primaria*Sánchez Gómez, R. (1997). Juegos deportivos y experiencia satisfactoria: sugerencias para la Educación Física basadas en la participación, la igualdad y la comprensión. En S. Camarero, V. Tella y J. J. Mundina, (pp. 187-214). Valencia: Promolibro.

*Actividad física, condición física y salud*Valle, S. (2007). . Barcelona: INDE.

*Planificar en educación física*Zagalaz, M.L. (2001). Jaén: Universidad de Jaén.

Recomendaciones
